

Övering. L.-H. Larsson:

Gör ni Mercedes på CVA?

Man riktigt ser hur man stiger i den bilmärkesintresserade 7-åriga dotterns aktning när hon får se kortet från "pappas arbete". Men man går raskt ner i sin — med förlov sagt mycket måttliga — nivå igen när man högst sanningsenligt svarar:

"Nej lilla vän, vi monterar bara in några apparater i den där bilen".

I själva verket är kanske de där apparaterna minst lika intressanta som bilen. Servicebil 35, som bilderna visa, är nämligen ingenting annat än en rullande testbänk för kontroll av funktionen hos ett modernt flygplan med all dess komplicerade apparatur.

En nutida flygförare är ju på ett helt annat sätt än tidigare beroende av tekniska hjälporgan av olika slag — förutom för själva flygningen har han apparater som hjälper honom att finna sitt mål, att välja och avlossa sina vapen, att navigera och att landa. Om hans uppdrag skall lyckas måste givetvis alla dessa hjälpmedel fungera tillfredsställande.

Som en viktig del av underhållsarbetet utförs därför med täta mellanrum en funktionskontroll av dessa apparater. Man kör då fram med Servicebil 35 till flygplanet, och genom det kablage som skymtar i fackverksställningen på biltaket ansluts bilens provutrustning till ett särskilt testuttag i flygplanet.

Sedan genomgås ett simulerat flygprogram, på så sätt att vissa bekanta

Birger Westerberg tar en sista titt på det mekaniska och Sune Pettersson gör funktionsprov strax innan Servicebilen lämnar CVA. Foto: Reinhold Carlsson.

värden från testutrustningen matas in till apparaturen i flygplanet under det att man betraktar flygplansapparaternas sätt att "svara" för dessa signaler. Man har då också vissa möjligheter att lokalisera en eventuell felyttring, så att man sedan kan gå in och fingranska

eller byta ut den tredskande apparat-enheten.

Om tillkomsten av Servicebil 35, som dragit 3—4 år i förberedelse, skulle mycket kunna sägas.

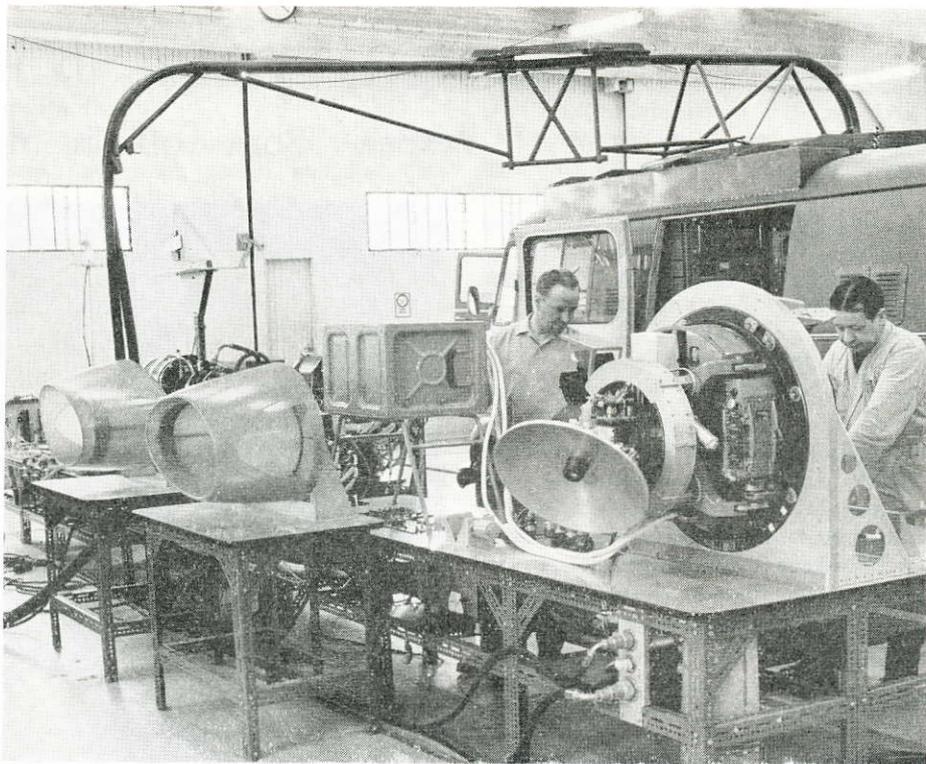
Det är ju så, att apparaterna i flygplanet härstammar från åtminstone någ-

ra tiotal olika tillverkare, som ju var och en vet bäst hur just deras apparater skall provas, och som vanligen också tar fram var och en sin egen provningsutrustning. Detta är ju allt gott och väl, men när man sedan också måste tillfoga kraven att apparaterna snabbt skall kunna testas — helst genom ett enda gemensamt testuttag — och med hjälp av enbart de testdon som ryms i Servicebilen; ja då blir det genast lite svårare.

Det är här systemingenjörens arbete kommer in. CVA:s systemingenjör följer i kontakt med skilda organ inom FF utvecklingen av de olika apparaterna hos tillverkarna, och försöker få dessa att tillgodose flygvapnets synpunkter på underhållsmässighet i allmänhet och kanske testningsbarhet i synnerhet.

Det gäller givetvis att ha en viss linje att arbeta efter i dessa frågor; att kunna hävda en underhållspolitik och en testningsfilosofi, som tar sikte på en så hög total tjänstbarhet för hela flygplanssystemet som möjligt. Detta leder ibland till att de enskilda apparatkonstruktörernas synpunkter måste göra sig till förmån för helheten, och det är många stridiga synpunkter och viljor som måste sammanjämkas; ofta nog under stark tidspress.

Tidspressen är också starkt märkbar för den personal som skall göra montage, samtrimning och kontroll av Servicebilen före leverans. När enheter från så många olika underleverantörer erfordras för färdigställandet av en och samma slutprodukt är givetvis risken för en leveransförsening av någon av

Provbänk, speciellt uppbyggd för provning av Servicebil 35.

enheterna mycket stor. För att då inte hela programmet skall äventyras måste det till extraordinära åtgärder i form av övertids- eller skiftarbete, och detta går givetvis värst ut över CVA:s personal, som sitter längst ut i änden på arbetskedjan och utför de avslutande arbetsmomenten. Här har emellertid personalen visat en beredvillighet, som tyder på att man inser vikten av att Servicebil 35 verkligen levereras enligt

programmet — det kan ju sedan i sin tur styra andra arbetsprogram inom flygvapnet och det inverkar givetvis även på vår beredskap.

Hur som helst är det något av en stor dag för alla dem som arbetar med detta projekt då en Servicebil 35 rullar ut för leverans. Även om det nu bara är det yttre skalet som syns för den oinvidde, så är ju tydligen också detta av ett känt och uppskattat märke.